“HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEA BERMATZEKO PROGRAMA: deseskolatzea eta eskola-absentismoa erauztea Bizkai Lurraldean” egitasmoan AURREIKUSITA DAGOEN SEGIMENDUKO BATZORDEAREN TXOSTENA

IKASTURTEA: 2008-2009

HEZKUNTZA SAILA (Bizkaiko Lurralde Saila)

FORU ALDUNDIA (Gizarte-Ekintza Saila)

EUDEL

AURKIBIDEA

Orrialdea

1. SARRERA 3

2. PROGRAMAREN HELBURUAK 4

3. DATUAK JASOTZEA 5

3.1 Hitzen definizio operatiboa: absentismo, deseskolatzea, absentismo metatua eta absentismo zuzendua 5

3.2 Datuak jasotzeko ezarritako prozedura 6

4. ABSENTISMO ETA DESESKOLATZEKO ARAZOAREN DIMENTZIOA BIZKAI LURRALDEAN 7

4.1 Oinarrizko Hezkuntza (Lehen Hezkuntza eta DBH) 7

4.2 Haur Hezkuntza 11

4.3 Absentismoa eta deseskolatzea banatzea Ikuskaritzako eskualdeka 11

4.4 Ikastetxe kaltetuak 11

4.5 Datuen Eboluzioa 12

5. PARTE-HARTZAILEEN IRITZIA 15

5.1 Ikastetxeetako zuzendaritzen ekarpenak 15

5.2 OGZen eta beste udal zerbitzu batzuen ekarpenak 18

5.3 Haur Zerbitzuaren ekarpenak (Bizkaiko Foru Aldundia) 20

6. ONDORIOAK-SINTESIA 22

7. HOBETZEKO PROPOSAMENAK 27

8. ESKER ONAK 29

9. ERANSKINAK 31

9.1 – I. Eranskina: Ikastetxeetako zuzendaritzen, OGZen eta beste Udal eta Foru Aldundiko Zerbitzu batzuen ekarpenen orriak. 32

1. SARRERA

"Hezkuntzarako eskubidea bermatzeko Programa: deseskolatzea eta eskola absentismoa erauztea Bizkai lurraldean" egitasmoan aurreikusita dagoen segimenduko Batzordeak landu zituen iragan bost ikasturteetan zehar dagozkien txostenak Programa horretan bertan sartuta dauden hiru Erakundeen jokabideari buruz: Hezkuntza Saila (Bizkaiko Lurralde Ordezkaritza), Bizkaiko Foru Aldundia (Gizarte-Ekintza Saila) eta EUDEL (Euskal Udalen Elkartea). Txosten horien guztien bitartez jakin ahal izan da zer-nolakoa den absentismo eta deseskolatzearen tamainua Oinarrizko Hezkuntzako ikasleetan (Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza) Bizkai Lurraldean, baita Haur Hezkuntzako etapako bigarren zikloan (3-6 urte) ere. Bestalde, sartuta dauden lagunen iritzia ere jaso da, eta faktore hori gakoa da hobetzeko proposamenik egokienak ezartzeko xedez.

Segidan aurkezten den txostenak –seigarren urteari dagokio (2008-09 ikasturtea) Programa ezarri zenez geroztik– jakinarazi nahi du, beste behin, absentismo eta deseskolatzearen dimentsioa ez ezik eboluzioa ere, zeren eta aurreko ikasturteetan jasotako datuek balio baitute erreferente gisa konparaketak ezartzeko asmoz. Konparaketak horien guztien ondorioz esan daiteke ezen aurten absentismoko kasuen kopurua gutxiagotu egin dela, baina, hala eta guztiz ere, areagotu deseskolatuena, agertu denez gero praktika berri bat ikasle batzuetan behintzat: euren jatorrizko herraldeetara joatea hilabete batzuetan zehar; izan ere, gertaera hori ikastetxeek deseskolatzetzat jotzen dute, eta horrexek adierazten du agertzerik larrienen erregistroak gehitzea, hain zuzen. Azaldutakoak egoera honetan kokatzen gaitu: gertatu diren hobekuntzak aintzat hartuta ere, ez da egiazkotasun txikiagokoa urtez urte jarraitzen dugula ikasle absentisten kopuru garrantzitsua jasotzeko zereginetan.

Horrek orok indarra ematen digu benetan lanari oso gogoz ekiteko arazo hori ezerezteko xedez. Bestalde, datuak jasotzeak –gero eta gehiago, gero eta zehatzagoak– lehenago bezala lagundu egingo digu arazoa hobeki fokalizatua edukitzen, eta horren ondorioz, hori gainditzeko esku-hartzean eraginkorragoak izaten; izan ere, orain ere pentsatzen dugu ikastetxera sarri ez joateak zaitasun handia sortzen duela ikasleen garapen pertsonal, sozial eta akademikoan, eta geroan baztertzea eta gizartetik kanporatzea eragiten duela.

Gainera, aurreko ikasturtean esaten genuenez, urteotan zehar bizitako esperientziak, praktika onen azterketak eta ikasketa konparatuek agertu egiten dute eskola absentismoa beste azaro batzuen "detektagailu" on bezala dabilela, hala nola tratu txarra, berdinen arteko erasoa, osasun arazoak… Horrek, litekeena bada, berretsi egiten du berehala jokatu beharra dagoela, arazoa aurkitu orduko.

Sartuta dauden lagunen iritzia –Programa bultzatu duten hiru Erakundeei dagozkie– ere jasotzen da txosten honetan. Aurten jokaera absentistaren zergatiak aztertzen dira talde batzuen balioespenaren arabera, hots: ikastetxeetako zuzendaritzak, oinarrizko gizarte-langileak eta udaleko beste talde batzuk, baita Foru Aldundiko zerbitzu espezializatuetako teknikariak ere. Iritzi hori oso argia da eta erabatekoa, agertzen baitu ikasleen portaera absentistak hasten direla hezkuntzako lehen etapetan (Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza), kasuen erdietan baino gehiagotan familiaren arazoak daudela eta portzentaje garrantzitsu bat dagokiela gizartean baztertuak

dauden taldeei. Absentismoaren arazoa erauzten lagundu dezaketen osagaiei dagokienez, azpimarratu egiten da familiekin batera lan egin beharra hezkuntza seme-alabentzako gauza ontzat eduki dezaten, eta era koordinatu batean lanean jarraitu beharra hezkuntzarako eskubidea beramtze aldera, eta, horren ondorioz, saihestu erabili ez izanak eragin litzakeen desberdintasun egoerak. Helburu horri ere nahi zioten erantzun Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailburuak, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte-Ekintzako Ahaldunak eta EUDELeko Gizarte-Kontuen arduradunak, 2003ko apirilean *"Hezkuntzarako eskubidea bermatzeko Programa: deseskolatzea eta eskola absentismoa erauztea Bizkai lurraldean"* egitasmoa aurkeztu zutenean, hiru Erakundeek euren gain hartuta.

Helburuak nola dabiltzan aurrera egiaztatze aldera eta sartuta dauden Erakunde bakoitzari hobekuntzako urratsak eskaini ahal izateko gogoz, Programak berak aurreikusten du segimenduko Batzorde bat egotea. 2007-2008 ikasturteari dagokion txosten honek nahi du Batzorde horrek bere gain hartu dituen eginkizunak betearazi.

2. PROGRAMAREN HELBURUAK

Hona hemen programa hori martxan jarrita lortu nahi diren helburuak:

- Derrigorrezko eskolatze aldian dauden adingabeen hezkuntzarako eskubidea bermatzea, deseskolatzea eta eskola absentismoa saihestuz.
- Gizarte toki baztertuetatik datozen familien portaera sustatzea hiru eta sei urte bitarteko adingabeak eskolatzeko.
- Familia horien eskariak lehenetsi eta saritzea hiru urtetik beharako seme-alabak Haur Eskoletan sartzea xede dutenean.
- Kontu horren larritasuna sentsibilizatzea sartuta dauden profesionalei, gizarteari oro har eta zeregin horretan diharduten lagun guztiei.
- Sartuta dauden erakundeek koordinaturik lan egitea (Justiziako Saila, Emplegua eta Gizarte-segurantza; Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila; Udalak; Foru Aldundia eta Fiskaltza) prebentziorako eta deseskolatze eta eskola absentismoaren aurka esku hartzeko.
- Deseskolatze eta eskola absentismoaren ebaluatzea, baita martxan jarriko diren esku-hartzeak ere.

Txosten honetako atalek erantzuna eman nahi diete helburu formulatuei, baina bereziki azpimarratzen da problemaren hedadura susatzea; izan ere, zenbat eta hobeki jakin, orduan eta egoera hobean egongo gara esku-hartzeak eraginkorragoak izan daitezen eta, azken finean, konpontze aldera.

3. DATUAK JASOTZEA

3.1. Hitzen definizio operatiboa: absentismo, deseskolatzea, absentismo metatua eta absentismo zuzendua

Ekartzen diren datuak interpretatzeko txosten honetan jasotzen da deseskolatze, eskola absentismo, absentsimo metatu eta absentismo zuzendu hitzen definizio operatiboa:

- **Deseskolatzea:** derrigorrezko eskolatze adineko adingabeen (6-16 urte) egoera da, Ikastetxean matrikulatu gabe daudelarik. Kontzeptu horretan ere sartuta dago adingabeen egoera justifikatu gabeko hutsegiteen %100 daudenean matrikulatuta egonagatik ere.

- **Eskola Absentismo:** Eskola absentismotzat jotzen da Ikastetxera era jarraituan ez joatea justifika dezakeen batere ziorik gabe, onartuta edo biltzatuta familiaren beraren aldetik edo ikaslearen beraren gustura, aurrenerabe eta nerabeen kasuan. Kontzeptu honen definizio operatiboan absentismoko tasa jotzen da justifikatu gabeko hutsegitearen portzentajetzat hilabeteko denboraldian. Txosten honetan absentismoa justifikatu gabeko hutsegiteen %20 edo gehiagotzat jotzen da. Absentismo kontzeptua aplikatuko da, prebenitzeko gogo batekin eta serberdintasunen konpentsatzailea Haur Hezkuntzako 2. zikloko adinetik aurrera.

- **Absentismo metatua:** tarteka jasotzen da absentismo metatuaren portzentajea ikasle absentisten artean ikasturtean zehar. Hona hemen tarteen esangura:
    - %25: joan gabeko egunen %25eraini ikasturtean.
    - >%25-%50: joan gabeko egunen %25 baino gehiagotik %50era ikasturtean.
    - >%50-%75: joan gabeko egunen %50 baino gehiagotik %75era ikasturtean..
    - >75%: joan gabeko egunen %75 baino gehiagotik %99ra ikasturtean. (hutegiteen %100 eta deseskolatzea baliokide dira).

- **Absentismo zuzendua:** absentista izan ondoren absentismoko erregistririk ez izatera pasatu diren ikasleen kopuru eta portzentajea jasotzen dira 2009ko apiril, maiatz eta ekianean gutxienez.

3.2. Datuak jasotzeko segitu den prozedura

Programan ezarritako protokoloa segitu da. Hau da, hilero bost eguna baino lehenago Ikastetxeek igorri dituzte Hezkuntza Ikuskaritzara eta Udaletxeetara dagozkien erregistroko orriak ikasleen izenekin beteta, gorago azalduta dauden

hitzen definizio operatiboaren arabera hilero justifikatu gabeko hutsegiteen %20 edo gehiago dute. Gainera, ikasturteon hiruhileko bakoitza amaitzean, Ikastetxe guztiek (hileko absentismoko erregistrorik izan duten ala ez berdin da) Hezkuntza Ikuskaritza honetara igorri behar izan dute fitxa-sintesi bat, non aztertzen baitzen ikasleen absentisten egoera, eta horrek hobetu egin du datuak jaso izanaren kontrola.

Erregistroak jaso ondoren, Ikastetxeko Ikuskariak aztertuko ditu eta aplikazio informatikoan sartuko horretarako landu denez. Aplikazio horren diseinuari esker aukera eman zaigu Ikastetxe eta ikasleen kopurua jakiteko 2008-2009 ikasturtean zehar absentismo eta/edo deseskolatzeko erregistroren bat izan dutenena.

Azkenik, parte-hartzaileen iritzia ere jaso da (Ikastetxeetako zuzendaritzak, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak edo beste Udal Zerbitzu batzuk; eta Haurtzaro eta NerabezarokoZerbitzu espezializatuak Bizkaiko Foru Aldundikoak). 1. Eranskinean batzen dira iritzi datuok jasotzeko balio izan duten dokumentuak.

4. ABSENTISMO ETA DESESKOLATZEKO ARAZOAREN DIMENTZIOA BIZKAI LURRALDEAN

4.1. OINARRIZKO HEZKUNTZA (LEHEN HEZKUNTZA ETA DBH)

4.1.1. Ikasleen kopuru osoa portaera absentista edo deseskolatuarekin:

Absentismo kasuak gehi deseskolatzekoak, 1.319 da kopurua orotara.

Kopuru horrek suposatzen du oinarrizko irakaskuntzako ikasleen %1,4. Aurreko ikasturteari dagokionez, absentismo edo deseskolatzeko portaera duten ikasleen kopurua gutxiagotu egin da 86. Azterketa zehatzago batek adierazten digu ezen gutxitze hori gertatu dela absentisten kopuruan baina, hala ere, areagotu egin da deseskolatuen kopurua; izan ere, agertu egin da beste joera bat zenbait ikasletan: euren jatorrizko herrialdeetara joatea hilabete batzueta zehar, baita ez itzultzea ere, ikastetxeei jakinarazi gabe. Hori dela eta, horiek deseskolatzetzat jota erregistratzen dituzte bestelako egoerak.

Lehenago azaldutakoak hobekuntza batean kokatzen gaituen arren aurreko ikasturteei dagokienez, egiazkoa da segitzen dutela erregistratzen ikasle absentisten kopuru garrantzitsu bat. Horren harira, hezkuntza eskubideari

bermea emateko xedez, eten gabe aztertu behar dugu martxan jarritako esku-hartzeen eraginkortasuna; izan ere, arazo hori kentzea lortu ezean, ezinbestekoa da benetan ekitea beste aukerarik bilatzeari.

4.1.2. Ikasleen kopuru osoa portaera absentistarekin:

Orotara 1.246 ikaslek izan dute portaera absentista. Titulartasun eta dauden hezkuntza zikloaren arabera, honela banatzen dira:

I. PUBLIKOAK						I. PRIBATU ITUNDUAK					
LEHENA			DBH			LEHENA			DBH		
Ikasleak	Absentistak	%	Ikasleak	Absentistak	%	Ikasleak	Absentistak	%	Ikasleak	Absentistak	%
27.229	562	2,1	15.847	447	2,8	29.557	63	0,2	19.891	174	0,9

Aurreko ikasturteetan bezala, portaera absentista daukaten ikasleen portzentajea handiagoa da argi eta garbi DBH etapan Lehen Hezkuntzan baino. Halaber, Ikastetxe publikoei dagozkien portzentajeak askoz handiagoak dira oraindik ere itunpeko Ikastetxe pribatuetakoak baino, eta zioei buruz azalpena egiten da txosten honen 26. orrialdean.

4.1.3. Ikasle deseskolatuen kopurua

Honela banatzen dira deseskolatzeko egoeran dauden 73 ikasleak (euren kausetariko bat azaldua dago 4.1.1 atalean):

I. PUBLIKOAK						I. PRIBATU ITUNDUAK					
LEHENA			DBH			LEHENA			DBH		
Ikasleak	Deseskola..	%	Ikasleak	Deseskola.	%	Ikasleak	Deseskola.	%	Ikasleak	Deseskola.	%
27.229	34	0,1	15.847	30	0,2	29.557	3	0,01	19.891	6	0,03

Koadrootako datuek adierazten dute argi eta garbi portzentajeko desberdintasun bera hezkuntza etapa bien artean eta aurreko atalean aipatu diren Ikastetxe batzuen eta besteen artean.

4.1.4. Ikasleen kopuru osoa portaera absentista edo deseskolatuarekin

LEHENA			DBH		
Ikasleak	Absent. eta desesk.	%	Ikasleak	Absent. eta desesk	%
56.786	662	1,2	35.738	657	1,8

4.1.5. Absentismo metatua. Hutsegiteen portzentajea ikasturtean zehar

4.1.5.1. Ikaske absentistak Ikastetxe Publikoetan

LEHENA								
GUZTIRA	%25		>%25-%50		>%50-%75		>%75	
	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%
562	460	81,8	72	12,8	20	3,6	10	1,8

Aurreko koadroan ikus daitekeenez, Lehen Hezkuntzako ikasle absentisten portzentajerik handiena Ikastetxe publikoetan (%81,8) %25erainoko tartean kokatzen da.

>%75 tarteko absentisten kopuruari (10) deseskolatuak gehituz gero, (34), egoera hauetako portzentajea –problema honen agerpenik larrienak dira– %7,4ra igoko litzateke.

DBH								
GUZTIRA	%25		>%25-%50		>%50-%75		>%75	
	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%
447	300	67,1	75	16,8	42	9,4	30	6,7

DBHn, nahiz eta absentismoaren portzentajerik handiena ere (%67,1) tartean %25eraino heltzen den, halarik ere, hori jaitsi egiten da Lehen Hezkuntzako datuen aldean. Horrela, absentismorik larrieneko tarteetan DBHn portzentaje askoz altuagoak aurkitzen dira, eta >%75 tartearen kasuan %6,7ra igotzen dira.

Lehenago bezala, azken tarteko absentisten kopuruari (30) deseskolatuak gehituz gero, (30), egoera hauetako portzentajea %12,6ra igoko litzateke.

4.1.5.2. Ikasle absentistak Ikastetxe Pribatu Itunduetak

LEHENA

GUZTIRA	%25		>%25-%50		>%50-%75		>%75	
	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%
63	51	80,9	10	15,9	2	3,2	0	0

Gauza bera gertatzen da Ikastetxe Publikoetan. Ikasle absentisten portzentajerik handiena (%80,9) lehen tartean kokatzen da, hots, euren absentismo metatua ikasturtean zehar hutsegiteen %25eraino izan da.

Era berean >%75 tarteko (0) absentisten kopuruari deseskolatuak (3) metatuko baldin bagenizkio, egoera bi horien portzentajea %4,5era igoko litzateke.

DBH								
GUZTIRA	%25		>%25-%50		>%50-%75		>%75	
	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%	KOP.	%
174	122	70,1	23	13,2	14	8,1	15	8,6

Ikastetxe pribatu itunduetako DBHn ere agertzen du kontzentrazio txikiagoa absentismo banantzeak %25eko mailan, eta haziera %8,6raino izango da absentismo mailarik larrienean.

Azken tarteko 15 absentistei deseskolatuak (6) eranstean, bien batuketaren portzentajea %11,7 izango litzateke.

4.1.6. Absentismo zuzendua

IKASTETXE PUBLIKOAK				IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK			
LEHENA Absentisten kop: 562		DBH Absentisten kop: 447		LEHENA Absentisten kop: 63		DBH Absentisten kop: 174	
Zuz. Kop.	%	Zuz. Kop.	%	Zuz. Kop.	%	Zuz. Kop.	%
248	47,1	196	43,8	41	65,1	80	46

Aurreko koadroko datuek izateari uzten dioten edo gutxienez ikasturteko azken hiruhilekoan ez diren ikasle absentisten kopuru absolutu eta portzentajeen berri ematen digute. Hauexek izan daitezke absentismo horren zuzenketaren zioak: Erakundeen esku-hartzeak arazo hori gainditzeko xedez, edota portaera absentista eragin bide duen eroeraren araberako zirkunstantzia desagertzea; izan ere, absentismoaren definizio operatiboaren barruan sartzen baitira hainbat

ziorengatik egunen %20an justifikatu gabe huts egiten dutenak, hilabetean bakarrik izan den arren.

Datu hauen bidez ikus dezakegu arazoaren dimentsiorik larriena, hots, ikasturtean zehar portaera absentistari sendo eusten diotenena esku-hartze guztiak gorabehera. Kopuru hori ateratze aldera, guztizkoei aurreko koadroko datuak kentzen zaizkiei, baita txosten honetako 4.1.2 atalean daudenei ere, eta Lehen Hezkuntzako 336 ikaslera heltzen da (%0,6) eta DBHko 345 ikaslera (%0,96).

4.1.7. Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuetara, Foru Aldundira eta Fiskaltzara bideratutako espedienteen kopurua.

	Bideratutako espedieen kop.	% (1)	% (2)
Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuak	540	32,7	0,4
Foru Aldundia	27	1,63	0,02
Fiskaltza	52	3,9	0,06

(1) % absentismo eta/edo deseskolatzeko kasu guztien gainean. Fiskaltzaren kasuan portzentajea derrigorrezko irakaskuntzaren egoeraren gainean bakarik egiten da.

(2) % derrigorrezko irakaskuntza eta Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikasle guztien gainean Fiskaltzaren kasuan portzentajea derrigorrezko irakaskuntzaren egoeraren gainean bakarik egiten da.

Ministerio Fiskalak kasu bideratuetan esku-hartzeko protokolo bera segitu du, aurreko urteetan bezala: familia eta seme-alaba absentista edo deseskolatuari hitzordua ematea, hiru hilabetean segimendua gauzatzea eboluzioa balioesteko, Ikastetxeak ekarritako informazioa kontuan edukirik. Hiruhileko segimendu horri eusten zaio arazoak dirauen bitartean, derrigorrezko eskolatzea amaitu arte, eta horrela gertatuz gero, ekin behar zaio salaketa egiteari gurasoen aurka, familian seme-alabak bertan behera uzten dituztelakoan daudenean. Halako salaketa hiru familiaren aurka egin da ikasturte honetan.

4.2. HAUR HEZKUNTZA

IKASTETXE PUBLIKOAK			IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK		
Ikasleak	**Absentistak**	**%**	**Ikasleak**	**Absentistak**	**%**
15.114	270	1,9	16. 010	40	0,2

Haur Hezkuntzako 2. zikloari dagozkion datuak eskaintzen dira, derrigorrezko mailakoa izan ez arren, hasiera-hasieratik eskolatzeko adorea sartzeko xedez bakarrik, gizartean baztertuak dauden herriguneen kasuetan batez ere.

4.3. ABSENTISMO ETA DESESKOLATZEA BANATZEA IKUSKARITZAKO ESKUALDEKA

	Eskualdeak			
Guztira	**1**	**2**	**3**	**4**
123.648 (1)	23.311 (%18,8)	29.672 (%24)	41.227 (%33,3)	29.438 (%23,8)
1.649 (2)	38 (%2,3)	66 (%4)	1.052 (63,8%)	493 (29,9%)
Absentismoko indizea	(%0,2)	(%0,2)	(%2,5)	(%1,7)

(1) *Guztizko horretan Bizkai lurraldeko Oinarrizko Irakaskuntzako (Lehen Hezkuntza eta DBH) eta bigarren zikloko Haur Hezkuntzako ikasle guztiak zenbatzen dira. Guztizko hori Ikuskaritzako lau eskualdeetan banatzen da taulak adierazten duen bezala. 1. eskualdea: Durangaldea, Lea-Artibai eta Busturialdea. 2. eskualdea: Uribe. 3. eskualdea: Bilbo eta Nerbioi Garaia. 4. eskualdea: Ezkerraldea, Meatzaldea eta Enkarterri.*

(2) *Portaera absentista eta deseskolatua duten ikasleen guztizkoa Oinarrizko Irakaskuntzan (Lehen Hezkuntza eta DBH) eta Bizkaiko Haur Hezkuntzan.*

Ikus daitekeenez, banatze hori eskualdeka eginda ez da berdintsua, baizik eta 3 eta 4. eskualdeetan batez ere.

4.4. IKASTETXE KALTETUEN KOPURUA

IKASTETXE PUBLIKOAK			**IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK**		
GUZTIRA	Kaltetuak	%	GUZTIRA	Kaltetuak	%
256	115	44,9	141	52	36,9

Portaera absentista eta/edo deseskolatuekin 6 ikasle edo gehiago dituzten ikastetxeak

IKASTETXE PUBLIKOAK			**IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK**		
GUZTIRA	Kaltetuak	%	GUZTIRA	Kaltetuak	%
256	54	21,1	141	14	9,9

Bigarren koadro honetako kopuru eta portzentajeek eskola absentismoko arazoen kaltea duten Ikastetxeen irudi errealistagoa eskaintzen dutelakoan gaude; izan ere, lehenengo koadroan islatzen dira erregistroren bat izan duten Ikastetxe guztiak, ikasle bati dagokion erregistro bakar bat izanagatik ere.

4.5. DATUEN EBOLUZIOA AZKEN URTEETAN

IKASTURTEAK	ABSENT+DESESK OIN. HEZ.	ABSENTISMO HAUR HEZ..	IKAST. KALTETUAK > 6 kasu		FISKALTZARA BIDERATUAK
			PUBLIKOAK	PRIBATU ITUN.	
2003-2004	1.074 (%1,2)	201 (%0,76)	38 (%15,1)	6 (%4,4)	8 (%0,63)
2004-2005	1.133 (%1,3)	197 (%0,72)	39 (%15,5)	5 (%3,6)	28 (%2,5)
2005-2006	1.106 (%1,2)	239 (%0,82)	44 (%17,5)	9 (%6,6)	30 (%2,6)
2006-2007	1.106 (%1,2)	239 (%0,82)	44 (%17,5)	9 (%6,6)	30 (%2,6)
2007-2008	1.405 (%1,5)	300 (%0,99)	50 (%19,8)	14 (%10,2)	41 (%2,9)
2008-2009	1.319 (%1,4)	330 (%1,06)	54 (%21,1)	14 (%9,9)	52 (%3,9)

Aurreko taulak argi eskaintzen digu datuen eboluzioa segimendu horretan jardun izan duten bost ikasturteeetan zehar. Harrigarria izan liteke datuak larriagotu izana iruditzea absentismoaren segimenduko asmo hau aurrera doan neurrian, baina zerean datza azalpena nonbait: kontrolgailua ere hobetu egin da apurka-apurka. Lortu egin da ikasturteon ia ikastetxe guztiek betetzea hiruhileko fitxa-sintesia, eta horri esker sakonago dakigu arazoaren errealitatea; horrela absentismo eta deseskolatze kasuak areagotu egin dira, antza denez.

Absentismo zuzenduari dagokiolarik, esan behar da hurrengo taula horrek eboluzio osoa jasotzen duela 2004-2005 ikasturteaz geroztik; izan ere, datu hori ez zen jaso 2003-2004 ikasturtean, hain zuzen.

	IKASTETXE PUBLIKOAK		**IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK**	
	LEHENA Absentismo zuzendua	DBH Absentismo zuzendua	LEHENA Absentismo zuzendua	DBH Absentismo zuzendua
2004-2005	%42	%49	%57	%44
2005-2006	%42,4	%44	%52,5	%34,6
2006-2007	%63,4	%55,1	%67,5	%59,4
2007-2008	%47,1	%48	%48,4	%39
2008-2009	%44,1	%43,8	%65,1	%46

Taula horretan ikus daitekeenez, ikasturteon berriro zuzendu diren kasuen portzentajea aurrekoan baino gutxiago da, itunpeko ikastetxe pribatuetan izan ezik.

Jarraian azken tartean metatutako absentismoaren eboluazioa jasotzen da (Ikastetxera ikasturteko lanegunen %75ean joaten ez diren ikasle absentisten portzentajea jasotzen du, deseskolatuekin batera), informazio hau jaso den bost ikasturteetan zehar.

	IKASTETXE PUBLIKOAK		IKASTETXE PRIBATU ITUNDUAK	
	LEHENA Absentismoa %75etik %100era	DBH Absentismoa %75etik %100era	LEHENA Absentismoa %75etik %100era	DBH Absentismoa %75etik %100era
2004-2005	%6,5	%17,1	%6,8	%24,6
2005-2006	%6,6	%19	%15,6	%15,5
2006-2007	%4,9	%10,5	%1,3	%5,9
2007-2008	%2,9	%9,5	%3,2	%14,2
2008-2009	%7,4	%12,6	%4,5	%11,7

Aurreko taulak jakinarazten du arazoaren dimentsiorik larriena (ikasturte osoan zehar praktikoki dirauenean) ikasturteon areagotu egin dela, txosten honen 7. orrialdean azaldu denez; izan ere, handiagotu egin da deseskolatuen kopurua, zeren eta ikasle batzuk jatorrizko herrialdeetara joaten baitira hilabete batzuetan zehar. Hori horrela, ikastetxeek deseskolatzetzat jotzen dute ekintza hori, eta horrexen berri ematen; horrek adierazten du agertzerik larrienen erregistroak areagotu izana.

Hala eta guztiz ere, datuok adierazten digute, aurreko ikasturteetan bezala, arazo horren dimentsioa, txikia hezkuntza sistemako ikuspuntutik, ez dela banakotik, zeren eta eskola porrota eragiten duen egoera hori baita lagun horien geroko bazterketa sozialaren zioetarikoa. Aurrekoa J. Delorsek (1996) zuzentzen zuen Nazioarteko Batzordeak XXI. menderako hezkuntzari buruz UNESCOri egindako Txostenean islatzen da:

"Muchos países, sobre todo entre los países desarrollados, padecen en la actualidad un fenómeno muy desconcertante para las políticas educativas: paradójicamente la prolongación de la escolaridad ha agravado más que mejorado la situación de los jóvenes socialmente más desfavorecidos o en situación de fracaso escolar. Incluso en los países en los que los gastos de educación figuran entre los más elevados del mundo, el fracaso y la deserción escolares afectan a una proporción considerable de alumnos. Producen una división entre dos categorías de jóvenes, que resulta tanto más grave cuanto que persiste en el mundo laboral. (…) Generador de exclusión, el fracaso escolar es en muchos casos el origen de algunas formas de violencia o de extravíos individuales. Estos procesos que desgarran el tejido social hacen que se denuncie a la escuela como factor de exclusión social y al mismo tiempo que se la solicite con insistencia como institución clave de integración o reintegración. Los problemas que plantean a las políticas educativas son especialmente difíciles; la lucha contra el fracaso escolar debe ser, por tanto, un imperativo social" (p. 61).

Gainera hainbat ikerketatan jasotzen da arazo hau; izan ere, deseskolatzearen ondorioak gaur egun serioagoak dira erabilera beteko denboraldian baino. M. Esterle Hedibelen (2005) "Prevención y tratamiento del absentismo y de la desescolarización en Francia: experiencias y nuevas formas de actuar" artikuluan baieztatzen denez, "*el nivel de formación requerido para ocupar un empleo se ha elevado hoy, y las perspectivas socio-profesionales de los alumnos que dejan el sistema escolar sin título y/o antes de los 16 años se han reducido considerablemente*".

"El absentismo escolar como reto para la calidad educativa" izeneko hezkuntza-ikerketako lanak –J. Rué, M. Amela eta M. Buscarons-ek egin zuten (2003)– ondorioztatzen du ezen ikerketa horrek jarri dituela errealitate konplexu baten aurrean. Errealitate horrek agertu ditu ez ezik mugak ikasle zehatz batzuekin, beste bide batzuk ere irakaskuntzan jarduteko eta kalitate bermeak eskaintzeko derrigorrezko hezkuntzako erabiltzaile guztiei. Horrek adierazten du eskolatze berrien hitzetan gehiago mintzatzea, hau da, azaleratzen diren eskari hitzetan gehiago egoera pertsonal bereziei laguntzean, ikasle absentisten motak adibidez. Ikasleok agertzen dituzte hainbat erronka-maila eurentzako erakunde baterantz, baina ez dira gauza beraren funtzionaltasuna onartzeko edo, are gaizkiago, era irekian errefusatzen dute.

Marco de Investigación de la Unión Europea Programen barruan (INCLUD-ED), A. Flecha, R. García, A. Gómez eta A. Torreren (2009) "Participación en escuelas de éxito: una investigación comunicativa" artikuluan, jasotzen da ezen eskola-familia arteko harremanean oinarritzen diren ikerketak demostratu egin dutela familien eta elkartearen sartzeak areagotu egiten duela gutxiengo kulturalei dagozkien edo minusbaliotasuna daukaten ikasleen errendimendua (Caspe, López y Wolos, 2007; Dearing, Kreider, Simkins y Weiss, 2006; Driessen, Smith y Sleegers, 2005; Hess, Molina y Kozleski, 2006; Merry, 2005). Ekarpenok, nazioarteko elkarte zientifikoak ezagutzen dituztenak, eskatzen zuten sakontzea jakiteko zeintzuk diren sartzeko erak, hezkuntza-arrakastarekin erlazionatzen direnak. Includ-ed Egitasmoaren emaitzek ekarri zuten elkartearen parte-hartzeko zenbait eraren sailkapena ikastetxeetan: informazioa, kontsulta, erabakia, ebaluazioa eta hezkuntza. Argi eta garbi ikusi da familien eta elkartaren parte-hartzeko jokabide zehatzen daukatela lotura gizarteko behe-mailako eta gutxiengo taldeetako ikasleen arrakastarekin: familien prestakuntza, elkartaren esku-hartzea erabakia hartzeko prozesuetan eta parte-hartzea curriculumaren garapenean eta ebaluazioan.

Azkenik, iragan azaroko "Competencias clave para un mundo cambiante" deritzan dokumentuan (Batzordearen mezua Eurpako Parlamentuari, Kontseiluari, Komite zientifiko eta sozial europerrari eta lurraldeen Komiteari), hauxe diote "*Los métodos innovadores, como los programas de aprendizaje personalizados y el aprendizaje basado en la experimentación, pueden ser especialmente útiles para quienes hayan sufrido experiencias escolares negativas o marcadas por el fracaso".*

5. PARTE-HARTZAILEEN IRITZIA

5.1. IKASTETXEETAKO ZUZENDARITZEN EKARPENAK: : IKASLE ABSENTISTEN PROFILA

Ikuskaritzako Lurralde Burutzatik maiatzean gutun bat bidali zieten absentismoko erregistroren bat izana zuten 167 Ikastetxeetako zuzendaritzei, eta eskutitz horretan eskatzen zitzaien I. A Eranskineko ekarpeneko orria betetzeko, non eskatzen baitziren ikasleen jokaera absentistaren zioak Jarraian jasotzen dira erantzun zuten Ikastetxeek emandako iritziak (%95,2):

	Ikastetxe kaltetuen ko.	Erantzun duten ik. kop.	Ikasle absentisten kop.
BIZKAIA	167	159 (%95,2)	886 (%71,1)

(1) Ikasle absentisten zutabeak jasotzen du inkesteari erantzun dioten ikastetxeetako absentisten kopurua, profila zehaztu dezaketen aldagaiei buruz. Eskaintzen den portzentajea kalkulatu da Bizkaiko ikasle absentisten guztizkoaren gainean.

5.1.1. Iritzia ikasle absentisten profila zehazten duten aldagaiei buruz

"Perfil" zutabean jasotzen dira ikasle absentistak identifikatu ditzaketen aldagaiak. Aldagaiek, iragan ikasturtean egindako jarrera absentisten kausen analisiarekin batera, lagundu egin diezagukete hobeto ezagutzen ikasle absentistak eta, horrexen ondorioz, esku-hartze eragingarriagoak planteatzen arazo hori konpontze aldera.

PROFILA	BIZKAIA
1. GENEROA: - Mutikoa	457 (%52)
- Neska	419 (%47,8)
2. NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA: - Haur H.	324 (%43,2)
- Lehen H.	257 (%34,3)
- DBH	169 (%22,5)
3. MAILA AKADEMIKOA: - Matrikulatua dagoen mailari dagokio	267 (%31,5)
- Maila nahiko baxua	581 (%68,5)
4. TALDEAN SARTZEA: - Taldearen parte da	602 (%73,6)
- Ez da ezarri pertenentzia erlaziorik	216 (%26,4)
5. FAMILIA EGOERA - Ez du arazorik	370 (%42)
- Badaude famili arazoak	482 (%54,7)
- Erakundeen babespean dago	29 (%3,3)
6. GIZARTE GIROA: - Ez da batere nabarmengarria	275 (%31,3)
- Baztertuak dauden taldeei dagokie	550 (%62,6)
- EAEn sartu berria	54 (%6,1)

7. GIZARTE PORTAERA: - Portaera normalizatua ikastxearen barruan eta kanpoan	433 (%50,5)
- Portaera desdoitua	350 (%40,9)
- Hauste larriak	74 (%8,6)
8. EZAUGARRI PERSTONALAK Honako honetan nabaritzen da gabeziaren bat: - Autoestima	204 (%30,4)
- Gizarte- eta komunikazio-trebeziak	415 (%51,8)
- Lidergoa	377 (%51,4)
- Ikasketarako motibazioa	544 (%67,2)
- Taldekoa izatearen sentimendua	264 (%37,8)
- Osasuna zaintzeari dagokionez	186 (%28)

Aurreko taulan jasotako aldagaiez gain –ikasle absentisten profila zehazten dute–, zenbait Ikastetxek hurrengoak seinalatzen ditu: denboraldi luzean joatea euren jatorrizko herrialdeetara ikasturtean zehar, gutxiengo etnikoei egotea (talde ijitoa) eta ikaslearen eta/edo familiaren arazo psikologikoak.

5.1.2. Iritzi eta iradokizunak zuzendaritza taldeen galde-sortetan jasoak

I Eranskinean jaso den ekarpen orriak ere badauka "Ohar orokorrak" izeneko parte ireki bat, eta bertan jasotzen da segidan azaltzen dena:

- Ikastetxe gehienek agertzen dute ezen absentismoa gertatzen dela nola beste herrialdeetatik etorri barrietan hala ikastetxeak okatua dagoen populazioari dagozkioetan, baina portzentajea handiagoa da azkenotan.
- Badago norbait aurreko unteetan esandakoa berresten duena honela: indarreko legeek behin eta berriro xedatzen badu ere, argi dago (errealitatea gogorra d abenetan) 12 urtetik aurrera ezinezkoa da behartzea mutiko bat eskolara joatera batere interesik baldin ez badauka. Premiazkoa da hausnarrean jardutea aurreiritzi gabe kontu horri buruz.
- Aurreko lerroan, iritzi hau ere jasotzen da: badago neraberik Institutura inola ere joango ez dela argi daukanik, baita familiarik ere (batzuek familiei laguntzen dietelako salmenta ibiltarian, beste batzuek PCPI batera edo Eskolatze Programa Osagarri batera joan nahi dutelako…).
- Beste aldietan bezala deritzote oinarrizko adela esku-hartzeen katea era egokian funtzionatzea. Ez da oso eraikitzailea hilabete luzean itxarotea hezkuntza zerbitzuetatik eta Udalen gizarte-zerbitzuetatik –eurek dituzte ikastetxeen datuak adostutako epe eta eran– geroratzea esku hartzeko unera arte. Berehalakoa izan behar du Udalek emandako erantzuna.
- Adierazten da garrantzitsu adela begiestea baliabideeen dotazioa eta programen sarbidea absentismo tasa handiak dauzkaten ikastetxeetara, dagozkion hezkuntza sarea alde batera, eta ikaslea keta euren familiak dira inportantea.

- Jasotzen da elkarte, bitarteko eta ikastetxeetako familiekin izandako esku-hartzeak balio duela ikasle absentistek hori izateari utz diezaioten.
- Ikastetxe batek adierazten du ikasle absentistak joaten direla bakarrik familia bitartekoek edo fiskaltzak esku hartzen dutenean.
- Haur Hezkuntzari dagokionez, balioesten da ez dagoela ez baliabiderik, ez indar legalik haurrak eskolara eramateko. Familiek ongi dakite ez dela derrigorrezko etapa.
- Ikastetxe batzuek azaltzen dute euren ikasle absentista guztiak dagozkiola baztertua dagoen gutxiengo etniko eta sozial bati (talde ijitoak), motibaziorik gabe ikasketarako, eta aurkezten dutela portaera arazotsurik; arazook gero eta sakonagoak dira adinaren neurrian eta ez direla joaten eskolara inolako justifikaziorik gabe. Halaber, agertzen da ahaleginak egin beharra dagoela egoera hori konpontze aldera Lehen Hezkuntzan, zeren eta Bigarrenean autoestima baxuak, eskola-atzerapenak eta nerabezaroan sartzeak nahasi egiten baitute erantzuna. Horrenbestez, iradokitzen dute neurriak hartzea eta eskakizun se ndoak adingabeen familiekin institutura iritsi baino lehen.
- Aurreko ekarpen lerroan behin eta berriz aitortzen da jokaera absentistak Haur Hezkuntzan hasten direla eta larriagotzen Lehen Hezkuntzako mailek aurrera egin ahala. Bestalde, agertzen da absentismoa nabaria dela batik bat talde ijitoei dagozkien ikasleetan eta ikastetxeetatik arazoa bideratze aldera egiten diren ahaleginak urriak direla oso: ez da lortzen aldatzerik talde horrek duen ikuspuntua ikastetxean normalean joan beharrari dagokionez. Balioetsi egiten da batzuetan ikastetxez kanpoko lagunek esku hartzea eraginkorra izan daitekeela, eta hortaz aukera dago lagun hori ezartzeko ikastetxean. Gainera, absentismoak B eta D hizkuntza ereduetan arras eragozten du bigarren hizkuntza ongi ikastea, eta egoera horrek larriagotu egiten du eskola porrota, hots, aldi berean absentismoa bultzatzen duena.
- Ikasturteon kasu gehiago aurkitu dita deskolatzeari buruz ikasle etorkinen artean euren herrialdera itzuli gabe familia edo oporren kontuengatik alde egin ostean, edota ez dira sartu irailean, eta hori dela-bide agertzen dira deseskolatze partean hari keta espediente abeste ikastetxe batetik eskatu arte .
- Zirkunstantziok identifikatzen dira kausa gisa ikastetxera joaterari uzteko: ezkondu/bereizi (normalean nesketan eta behin mutiko batengan) eta haurdun egotea.
- Azkenik, badago ikastetxerik Hezkuntza Sailak emandakok ezka eta bultzada eskertzen duenik ikasleen absentism arazoen eta familien erantzukizunen aurrean.

5.2. OGZ-EN ETA BESTE UDAL ZERBITZU BATZUEN EKARPENAK:

JOKAERA ABSENTISTAREN ZIOAK

EUDELetik igorri zieten gizarte-zerbutzuei eta udal hezkuntza zerbitzuei I.

Eranskinean jasotzen den ekarpen-orria. 50 udaletako zeritzuen bidez bete da, eta horiek bizkaitarren %72,05 dira. Segidan azaltzen dira adierazitako iritziak.

5.2.1. Ikasle absentisten profila zehazten duten aldagaiak

Hurrengo taulan ikus daitezke hainbat aldagai ikasle absentisten profila zehazten dutenak, Bizkaiko Udal Zerbitzuetan lagunduta:

PROFILA	BIZKAIA
1. GENEROA: - Mutikoa	%53,95
- Neska	%46,05
2. NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA: - Haur H.	%10,85
- Lehen H.	%27,48
- DBH	%61,67
3. TALDEAN SARTZEA: - Taldearen parte da	%64,80
- Ez da ezarri pertenentzia erlaziorik	%35,20
4. FAMILIA EGOERA - Ez dago arazorik	%19,15
- Badago familia arazoa	%80,85
5. GIZARTE GIROA: - Ez dago gauza aipagarririk	%43,42
- Gutxiengo etnikoei dagokie	%34,00
- EAEn sartu berria	%22,58
6. GIZARTE PORTAERA: - Portaera normalizatua	%39,91
- Portaera desdoitua	%50,29
- Hauste larriak	%9,80
8. EZAUGARRI PERSTONALAK Honako honetan nabaritzen da gabeziaren bat: - Autoestima	%63,21
- Gizarte- eta komunikazio-trebeziak	%71,60
- Lidergoa	%72,60
- Ikasketarako motibazioa	%86,88
- Taldekoa izatearen sentimendua	%60,30

5.2.2. Iritzi eta iradokizunak Udal Zerbitzuen galde-sortetan jasoak

I Eranskinean jaso den ekarpen orriak ere badauka parte ireki bat, eta bertan iritzi eta iradokizunak eskatzen zaizkie zuzendaritza taldeei eskola absentismoko arazoari buruz derrigorrezko hezkuntza etapan. Jarraian laburtu egiten dira halako iritziak:

- Hainbat udalek planteatzen dute barneratzerik eza ikastetxeetan programa honek ezarritako jokabide eredua eskola-deseskolatze eta absentismoa erauzte aldera Bizkai lurraldean; izan ere, udal-bulegoetan jasotzen diren datuak izan ohi dira urri eta betegabeak maiz, eta hortaz zail da lana absentista adingabearen familiarekin.
- Sarritan Udaleko Gizarte-zerbitzuek berek behar diete gogoratu Ikastetxeei derriforrezkoa dela bidaltzea absentista adingabeen datuak. Sartze eta erantzukizun handiagoa eskatzen zaie ikastetxeei horren haritik.
- Portaera absentista da oso nabaria lurraldeko zenbait zonaldetan, eta hori dela kausa adierazgarria da oso kaltetu gabaeko edo gutxi kaltatutako udalerrien kopurua.
- Asentismoko tasarik handienak dagozkie ia beti adingabe etorkinei, jatorrizko herrialdera itzultzen direnei.
- Zaila da datuak biltzea haur hezkuntza etapan eta hasi berria da; horren harira, hainbat udaletan ez daukate oraindik halako daturik.
- Aukera proposatzen da azterketan sartzeko aldagai batzuk ikasle absentisten familia egoeran sakontzen direnak.
- Adingabe absentisten zenbait familia kez dute harremanik Udaleko Gizarte-zerbitzuekin, eta horrek berekin darama arazoa gizarte- eta hezkuntza-esku-hartzeko lanerako; izan ere, ikastetxearen eskaria jaso izanagatik deitzeak sortzen du errezelo sendorik despierta familietan.

5.3. FORU ALDUNDIKO GIZARTE EKINTZA SAILEKO HAUR ZERBITZUAREN EKARPENAK: IKASLE ABSENTISTEN PROFILA

Foru Aldundiari dagokion ekarpen orria, I Eranskinean ere jasoa bete dute Haur Zerbitzuko 14 teknikarik. Jasotako datuak zerbitzu horretatik bideratutako 27 haur eta neraberi buruzkoa da. Segidan datoz azaldutako iritziak.

5.3.1. Ikasle absentisten profila zehazten duten aldagaiak

Hurrengo taulan ikus daitezke erabilitako aldagai guztiak Bizkaiko Foru Aldundiko Haur zerbitzu especializatuetan artatutako ikasle absentisten profila zehazte aldera.

PROFILA	BIZKAIA
1. GENEROA: - Mutikoa	19 (%70,37)
- Neska	8 (%29,63)
2. NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA: - Haur H.	9 (%33,33)
- Lehen H.	8 (%29,63)
- DBH	10 (%37,04)

3. TALDEAN SARTZEA: - Taldearen parte da	15 (%55,56)
- Ez da ezarri pertenentzia erlaziorik	12 (%44,44)
4. FAMILIA EGOERA - Ez dago arazorik	0 (%0)
- Badago familia arazoa	27 (%100)
-Erakundeen babespean dago	2 (%7,40) (*)
5. GIZARTE GIROA: - Ez dago gauza aipagarririk	10 (%37,04)
- Gutxiengo etnikoei dagokie	15 (%55,55)
- EAEn sartu berria	2 (%7,41)
6. GIZARTE PORTAERA: - Portaera normalizatua	13 (%48,15)
- Portaera desdoitua	12 (%44,44)
- Hauste larriak	2 (%7,41)
8. EZAUGARRI PERSTONALAK Honako honetan nabaritzen da gabeziaren bat: - Autoestima	10 (%37,04)
- Gizarte- eta komunikazio-trebeziak	16 (%59,26)
- Lidergoa	6 (%22,22)
- Ikasketarako motibazioa	14 (%51,85)
- Taldekoa izatearen sentimendua	15 (%55,55)
-Osasuna zaintze aldera	8 (%29,63)

(*) Familia arazoa duten 27 kasuetatik, 2 daude erakundeen babespean.

5.3.2. Iritzi eta iradokizunak Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza saileko Haur Zerbitzuetako teknikarien galde-sortetan jasoak

I Eranskinean jaso den ekarpen orriak ere badauka parte ireki bat, eta bertan iritzi eta iradokizunak eskatzen zaizkio Haur Hezkuntzako talde teknikoari eskola absentismoko arazoari buruz derrigorrezko hezkuntza etapan. Jarraian laburtu egiten dira halako iritziak:

- Hizpide izan ditugun kasurik gehienetan jasota dago arazo familiar eta/edo pertsonal bat egotea, eta horien orokortasunak islatzen ditu arrisku edo babesik ez egoerak; izan ere, Udaleko edo Lurraldeko Gizarte-zerbitzuen esku-hartzea eskatzen dute, eta horrenbestez beharrezkoa izango da jarraitzea laguntzako baliabideak areagotuz.
- Nabarmentzen da egoera sozioekonomiko baztertu-baztertu bat egotea arazoekin bizilekuaren arloan (egoitza finkaturik gabe edo ibiltariak), gehienek jasotzen dutelarik oinarrizko errenta. Horrek adierazten du beharrezko adela koordinazio bat erakundeen artean, erantzun egokien bila.
- Kasuren batean ikuste n da gurasoek bidean dituztela zenbait zigor-kausa, espetxean edo, gutxienez, harremanetan delinkuentziarekin.

- Era berean, arazo sozioekonokikoekin batera, gursoengan nabarmentzen dira adierazle lotu gisa osasun mental edo egonkortasun emozionalaren arazoak… ahantzi gabe familiek heziketari ematen dion garrantzi urria, ezberdintasun kulturalak erabakigarriak izanez.
- Absentismoaren tasak okatzen da gehiago baztertuta dagoen gutxiengo etniko eta sozial batean (talde ijitoa).
- Esku-hartzeko kasuak datoz gehienbat arazo hori gehien jasaten duten zonaldeetatik (Sestao, Portugalete, Muskiz, Bilbao udalerriak…).
- Zerbitzu horretako eskudun lagunek eskatzen dute argitzeko Programa honetan ezarritako fluxu diagrama, Udaleko Gizarte-Zerbitzuak Hezkuntza Ordezkaritza eta Haur Zerbitzuei bideratze bikoitzari dagokionez.
- Hainbat Erakundetatik ekin behar zaio “home-school” deritzan egoerari, zeren eta balioesten ari baitira lehen kasuak.

6. ONDORIOAK-SINTESIA

- Ikastetxeetan hutsegitea maiz egiteak kalte handia eragiten du ikasleen garapen pertsonal, sozial eta akademikoarentzat, eta hori dela eta geroan eragingo ditu baztertze eta marjinazioko egoerak gizartean. Horrez gain, lau urteotan jaso izan diren datuek, praktika onen azterketa sakonak eta ikasketa alderatuek argi eta garbi erakutsi dute eskola absentismoa dabilela “aurkitzaile” on gisa beste arazo batzuei dagokielarik: tratu txarra, berdinen arteko erasoa, osasun arazoakde…, besteak beste.

- Ikastetxeetako zuzendaritzen ekarpenei dagokielarik, eskola absentismo eta deseskolatzearen kontrako jokabidea hobeto erabiltzeko xedez, hona hemen ondorio batzuk:

  - Sexu aldagaia kez du azaltzen portaera absentista (%52,2 dire mutiko eta %47,8 neska).

  - Portaera absentistarik gehienak hezkuntzako lehen etapetan hasten dira (%43,2 Haur Hezkuntzan eta %34,3 Lehen Hezkuntzan).

  - Ikasle absentistaren maila ekonomikoa matrikulatua dagoen mailari dagokiona baino asko zapalagoa da. Hori, zuzendaritza taldeen arabera, kasuen %68,5ean gertatzen da.

  - Ikasle absentistak sartuak daude taldean. Horrela gertatzen da %73,6an.

- Kasuen erdietan baino gehiagotan (%54,7) dago familia arazoren bat.

- %62,6 dagozkie baztertuak dauden taldeei eta 6,1% sartu berri dira EAEn.

- Erdiek (%50,5) portaera normalizatu bat daukate ikastetxearen barruan eta kanpoan. Alderantziz, gainerakoek agertzen dituzte portaera desdoituak, baita hauste larriak ere; azken kasu honetan %8,6 daude.

- Ikasle absentistaren ezaugarri pertsonalei dagokienez, zuzendaritzat aldeek balioesten dute zerean nabaritzen direla gabeziak:

    - Motibazioa ikasketarako, kasuen %67,2an.
    - Gizarte- eta komunikazio-abileziak (%51,8).
    - Lidergoa (%51,4).
    - Taldekoa izatearen sentimendua (%37,8).
    - Autoestima, kasuen %30,4an.
    - Osasuna zaintzean %28an.

- Horrez gain Zuzendaritza taldeek behin eta berriro esaten dute Erakundeetatik lan egin behar litzatekeela familiekin, Ikastetxeek bakarrik ezin dutela adierazten dutenez gero, eta Ikastetxeetan behin eta berriro esaten badute ere, lana familia absentistekin aukerak gainditzen ditu. Bereziki zaila dela diote familia ijitoekin esku hartzea; izan ere, uste dute ez da lortzen aldatzerik talde horretako zenbait kideren ikuspuntua seme-alabek Ikastetxera normalean joan beharrari dagokionez. Halaber agertzen dute arazo hori zuzendu daitekeela Lehen Hezkuntza etapan, zeren eta zailagoa baita Bigarrenean egitea.

- Udal zerbitzuetako profesionalen iritziari dagokionez, jokaera absentistako ikasleen profila identifikatu dezaketen aldagaiei buruz, hona hemen zenbait ondorio:

    - Sexu aldagaia kez du azaltzen portaera absentista (%53,95 dire mutiko eta %46,05 neska).

- Gizarte-Zerbitzuetara heltzen diren portaera absentistarik gehienak hezkuntzako azken etapetari dagozkio (%61,67 Bigarren Hezkuntzan).

- Ikasle absentistas daude sartuta taldean. Horrela gertatzen da %64,80an.

- Kasuen %80,85ean dago familia arazoren bat.

- Ikasle absentisten %34 dagozkie gutxiengo etnikoei eta 22,58% sartu berri dira EAEn.

- Erdiek (50,29%) agertzen dute portaera desdoituak, eta gutxieneko portzentajean (9,80%) heltzen da agertzera hauste larriak.

- Ikasle absentistaren ezaugarri pertsonalei dagokienez, Udaleko Gizarte-zerbitzuek balioesten dute zerean nabaritzen direla gabeziak:

    - Motibazioa ikasketarako, kasuen %86,88an.
    - Lidergoa (%72,60).
    - Gizarte- eta komunnikazio-abileziak (%71,60)
    - Taldekoa izatearen sentimendua (%60,30).
    - Autoestima, kasuen %63,21an.

.

- Haur Zerbitzuko profesionalen iritziari dagokionez hurrengo ondorioak jasotzen dira:

    - Sexu aldagaia islatzen du portzentaje handiagoa mutikoetan (%70,37) nesketan baino (%29,63)

    - Portaerarik gehienak lehen hezkuntza etapetan hasten dira (%33,33% haur hezkuntzan eta %29,63 lehen hezkuntzan), baina azpimarratu beharra dago %37,04 DBHn.

    - Kasurik gehien-gehienetan famili arazo garrantzitsuak daude, non nabarmentzen baitira ekonomi zailtasunak; osasun mentalaren arazoak gurasoetariko batengan edo haur edo nerabeetan, eta baita heziketari ematen dioten garrantzi urria; falta de hábitos de higiene-ohiturarik eza, nerabearen portaera edo delinkuentzia kontrolatzeko gaitasunik eza …

- %55,56 dagokie baztertuak dauden gizarte-taldeei.

- Ia erdia (%48,15) portaera normaldua dauka ikastetxearen barruan eta kanpoan, baina azpimarratu behar da %44,44k agertzen dituela portaera desdoitua keta %7,41ek baita hauste larriak ere.

- En Ikasle absentistaren ezaugarri pertsonalei dagokienez, zerean nabaritzen direla gabeziak:

    - Motibazioa ikasketarako %51,85an.
    - Lidergoa, %22,22.
    - Gizarte- eta komunnikazio-abileziak, %59,26
    - Taldekoa izatearen sentimendua, %55,55.
    - Autoestima, %37,04an.

- Arazo horrek 2008-2009 ikasturtean zehar Bizkaian duen dimentsioari dagokiolarik, hona hemen ondorioak:

    - Portaera absentista eta deseskolatua duten ikasleen kopurua 1.319 da orotara (Oinarrizko Hezkuntzako lagunen %1,4). Kopuru horrek gutxiagotzea adierazi du (86 kasu) joan den ikasturtekoaren aldean.

    - Ikastetxe publikoetan Lehen Hezkuntzako ikasleen %2,1ek eta DBHkoen %2,84k portaera absentista izan dute.

    - Ikastetxe pribatu itunduetan portaera hori izan duten ikasleak %0,2 da Lehen Hezkuntzan eta %0,9 DBHn.

    - Portaera absentista metatua ikasturtean zehar Lehen Hezkuntzan aztertuz gero, portzentajerik handiena %25eko tartean dago. Hau da, absentisten %81,8k galdutako eskola egunek Ikastetxe Publikoetako Lehen Hezkuntzan eta %80,9k Ikastetxe Pribatu itunduetakoetan ikasturtean zehar ez dute gainditzen bakoitzeko urteko eskola denboraldiko guztien %25.

    - DBHn, absentismoko portzentajerik handiena ere –%67,1 Ikastetxe publikoetan eta %70,1 Ikastetxe pribatu itunduetan, %25raino biltzen da tartean–, apalagoa da Lehen Hezkuntzako datuekin konparatuz gero. Aitzitik, nabari areagotzen da absentisten kopurua portzentajerik handiena daukan egun galduen tartean (%75 baino gehiago), eta %12,6 lortzen du Ikastetxe publikoetan eta %11,7 Ikastetxe pribatu itunduetan, deseskolatuen datuak eransten baldin baditugu.

- "Absentismo zuzendu"ari dagokionez, erregistrorik ez egote gisa ulertuta apiril, maiatz eta ekainean zehar gutxienez, Ikastetxe publikoetan Lehen Hezkuntzako ikasle absentisten %47,1 izan da eta DBHko %43,8; eta Ikastetxe pribatu itunduetan %65,1 Lehenean eta DBHko %46. Azken datuok jartzen gaituzte arazoarenante dimentsio zehatzago batean. Hartara, el absentismorik larrienak –ikasturte osoan zehar dirau tinko– Lehen Hezkuntzako 336 ikasleri eragiten die (%0,6) eta DBHko 345ri (%0,96). Orotara Oinarrizko Hezkuntzako 681 ikasle (%0,73).

- Ikasle deseskolatuei dagokienez, ikastetxe publikoetan %0,1 izan da Lehen Hezkuntzan eta %0,2 DBHn. Ikastetxe pribatu itunduetan deseskolatzea %0,01 izan da Lehen Hezkuntzan, eta DBHn %0,03.

- Haur Hezkuntzan ikastetxe publikoetako ikasleen %1,9k portaera absentista izan dute, eta %0,2k Ikastetxe pribatu itunduetan.

- Portaera absentista eta deseskolatzea handiagoa da ikastetxe publikoetan (Lehen Hezkuntzan %2,1 eta DBHn %2,8) Ikastetxe pribatu itunduetan baino; Lehen Hezkuntzan %0,2 daukate eta DBHn %0,9. Ezberdintasun honek erlazio estua dauka jende baztertuaren portzentajearekin arlo ekonomiko, familiar, sozial edo kulturalari dagokiolarik, ikastetxe batean edo bestean eskolatzeko orduan; oro har handiagoa da sare publikoetan, eta nolanahi ere ezberdina bakoitza kokatuta dagoen eskualdearen arabera. Izan ere, ikasle absentistak ez dira banatzen era proportzionalean Lurralde osoan, baizik eta bi eskualdek (Ikuskaritzako 3 eta 4. eskualdeak) ikasle horien %93,7 hartzen dute beretzat. Oso adierazgarria da 3 zonaldeari dagokion portzentaje handia (%63,8).

- Absentismo eta/edo deseskolatze arazoak direla eta kalteturik geratu diren ikastetxeak ikastetxe publikoen %45 izan dira eta pribatu itunduen %37. Portzentajea eskaintzeko asmoz 6 ikasle absentista edo gehiagoko irizpidea baldin badarabilgu ikastetxe bakoitzean, orduan ikastetxe kaltetuen portzentajea ikastetxe publikoen %21 litzateke eta peribatu itunduen %10 Ikastetxeok absentismo eta deseskolatzeko mapa zehatz bat marrazten dute eskualdeka:

  - Bizkaian kalterik gehien jaso duten eskualdeak, lehenago esan den legez, Ikuskaritzako 3 eta 4. eskualdeei dagozkienak dira. Zehatzago Bilboko zenbait auzuneri dagozkie (Otxarkoaga, Casco Viejo, San Francisco, Zabala…) eta Basauri, Barakaldo, Portugalete eta Sestao udalerrietako auzotegi batzuei.

- Badago irizpide are zorrotzago bat –ikastetxe kaltetutzat jotzeko ikasleen %20 edo gehiago portaera absentista eta/edo deseskolatuarekin–, egoera honetan zortzi Ikastetxe publiko eta Ikastetxe pribatu itundu bat jartzera eramaten gaituena.

- Kasu aurkitu eta era positiboan ez zuzenduen %32,7 Ikastetxeetatik bideratu dira Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuetara edo beste Udal zerbitzu batzuetara. %1,63 Foru Aldundiaren Haur Zerbitzu espezializatuetara izan da eta %3,9 Ministerio Fiscalera (Adingabeen Fiskaltza).

- Azkenik, zera behar da agertu aurten ere: arazo honek eskola-populazioaren zatitxo bati eragiten dion arren, ez ditugu gauza batzuk ahantzi beha:

  1º Kaltetuak –kopuru absolututan 1.319– 6 eta 16 urte bitarteko ikasleak dira, eta euren derrigorrezko eskolatzea da gizarteak ezarritako mekanismoa, hezkuntzarako eskubidea bermatze aldera, eta ez da benetan gauzatzen, egia esan.

  2º Prebentzioz eta era sintomatikoan ez jokatzeak, familien gainean esku hartu behar duten Botere Publikoen erantzukizuna bete ez izana adierazteaz gainera, berekin ere badakar geroko gizarte bazterketa eragiten duen kausaetariko bat ez ezabatzea.

7. HOBETZEKO PROPOSAMENAK

Batzordeak, sartuta daude profesionalen ekarpenak, gure inguru hurbilean eta beste errealitate batzuetan aplikatzen diren irtenbideak eta prozesuaren balioespena bera kontuan edukita, deritzo beharrezkoa dela segidan datozen hobetzeko proposamenak aurkeztea, eta ia guztiak joan den ikasturteko txostenean ere azaldu zirelakoan daude.

- Ikastetxeei eskatzen zaie, lehenago bezalaxe, euren ahaleginari eustea, eta ahal izanez gero, gauza bera baita areagotzea ere, bertaratze kontrol sakona burutze aldera. Kontrol hori ez da jo behar jokabide iraingarritzat lehen urrastzat baizik balizko arrisku akademiko pertsonal edo sozialeko egoera batean jokatzeko ikasle kaltetuentzat. Halaber, sartuta dauden guztiei eskatzen zaie (irakaskuntza taldeak, gizarte-taldeak eta zerbitzu espezializatuak) kasua aurkitu eta/edo bideratu ostean berehalako esku-hartze koordinatua.

- Arazo hori zabala dela eta, (oso txikia kuantitatiboki Hezkuntza Sistemari dagokionez oro har, baina larria bete gabeko oinarrizko eskubidearen garrantziagatik), esku-hartze bereizi bati ekin beharko litzaioke sartuta dauden Erakunde guztien aldetik, eta horrexek kontenplatu beharko lituzke eraginik handiena jasan duten eskualde eta Ikastetxeak alde batetik, eta kasuak banaka aztertu bestetik. Edozein egoeratan lehentasuna eman behar zaie adinik txikienak dituztenei eta

Lehen Hezkuntza etapatik Derrigorrezko Bigarrenera iragatean, eta esku-hartaea eta segimendua bermatuak egongo dira harik eta sartuta dauden haur eta nerabeen eskola egoera normaldu arte.

- Aurreko atalean azaldutako esku-hartze diferentzialaren barruan, zera proposatzen da: 1) heziketako esku-hartzea ikasle absentisten familiekin Haur eta Lehen Hezkuntzako etapetan. Heziketa horretan parte hartzea loturik egon liteke sartzeko hitzarmenei, familiek izenpetuak edukiz gero; 2) DBHko ikasleak izanez gero, proposamena da babesten dituzten Ikastetxeei eskaintzeko aukera zabalagoak irakaskuntza normalizatua baino.

- Aurten ere, Batzordeak berriro balioesten ditu oso era positiboan burutu diren ahaleginak eragile eta Erakunde bakoitzaren aldetik, komunikazioa eta esku-hartze koordinatua hobetzeko programaren aplikazioko bosgarren ikasturte honetan zehar. Ikastetxe guztiei absentismo eta deseskolatzeko hiruhileko sistesia aurkeztea eskatu izanari esker hobetu egin da kontrola datuak jasotzeko orduan. Alabaina, oraindik ere azpimarratu behar da epeak errespetatzea programaren barruan dauden esku-hartzeetan.

- Beharrezkoa izango litzateke Adingabeen Fiskaltzarekin eta/edo dagokion instantzia judizialarekin harremanetan jarraitzea. Aurtengo topaketetan jakinarziko dira txosten honetako datuak eta jarraitu egingo da aztertzen elkarrekin batera Fiskaltzara edo dagokion instantzia judizialera bideratutako kasu bakoitzaren banako eboluzioa.

- Ekin behar zaio “home-school” deritzan egoerari, eta horren harira Erakunde bakoitzak behar du zehaztu aukera ote dagoen ala ez onartzeko, eta, erantzuna baiezkoa izanez gero, adierazle sistema bat egiteko, ikasle eta nerabeen hezkuntzarako eskubidea babestea bermatzen duena hain zuzen.

- EAEko Administrazio publikoen jokatzeko printzipioei erantzun nahian haur eta nerabeei laguntzeko eskumenak erabiltzeko orduan, otsailaren 18ko 3/2005 Legean jasota, Haur eta Nerabeak Lagundu eta Babesteko eta, zehatzago, lege horren 5, 7 eta 41 artikuluetan adierazten den kontuan, proposatzen da lankidetzako hitzarmenak izenpetzea Hezkuntza Sailaren eta Udalen artean absentismoko erarik larrienak dauzkaten auzoak eta udalerriak kontuan edukita. Hitzarmenokin batera giza baliabide espezifikoak joango lirateke arazo hori gehien jasaten duten eskualde eta Ikastetxeetako gizarte- eta Hezkuntza-dimentzioa batera lantzeko xedez. Hitzarmenok izenpetzen ez diren bitartean, datorren urtean esperientzia gisa bi zentro aukeratu litezke, ikasle absentista asko dutenak, bata Lehen Hezkuntzakoa eta bestea DBHkoa, eta bertan Hezkuntza Ikuskaria izango dute buru, eta sareko lana jarriko da hezkuntza taldearen aldetik (irakasleak, laguntza zerbitzua eta Ikuskaritza) eta sozialetik (bitartekariak, gizarte-langileak eta zerbitzu espezializatuak).

- Berriro ere, Batzorde honek azpimarratu behar du Lurralde Ordezkaritzaren aldetik dagozkion gauzetan, edo Hezkuntza Saileko beste erakunde batzuen aldetik, zehaztu egin behar direla irizpideak ikasleen artean absentismo indize handia daukaten ikastetxeak irizpide diferentzialez tratatu daitezen "Lanpostuen Zerrenda"ri, ikastetxe horietako pertsonala izendatzeari, heziketako proposamenei, laguntza ekonokikoari... dagokionez. Horrela aurreikusten du maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak, Hezkuntzakoak, eta 81.4 artikuluan zera jasotzen du: "*las Administraciones educativas dotarán a los centros públicos y privados concertados de los recursos humanos y materiales necesarios para compensar la situación de los alumnos que tengan especiales dificultades para alcanzar los objetivos de la educación obligatoria, debido a sus condiciones sociales*. Berdin jasotzen du Euskal Eskola Publikoko otsailaren 19ko 1/1993 Legeak, eta 10 artikuluak xedatzen du berdintasun printzipioa eta dauden diskriminazio egoerak kentzea eraginkor egite aldera, EAEko urteroko Aurrekontu Nagusietan jasoko dira konpentsazioko fondo batean sartu beharreko kreditoak baliabideak hobeto banatu ahal izateko. Halako irizpide diferentzialek lotuak egon behar dute egitasmo eta/edo planak gauzatzeari ikasleei laguntze aldera. Zehatzago eta, lehen urratsa legez, aintzat hartuko dira batez ere absentismo indizea %20tik gorakoa daukaten ikastetxeak; egoera horretan daude bederatzi Ikastetxe publiko eta itunpeko Ikastetxe pribatu bi.

- Aurreko proposamena sendotu nahian eta abenduaren 23ko 18/2008 Legearen 79.3. artikuluan ezarrita dagoena betetze aldera, Onarpenak Bermatzeko eta Gizartean Sartzeko, proposatu egiten da plan bereziak egiteko zenbait auzune, udalerri, eskualde eta beste esparru geografikotarako, non, degradazioagatik eta pobrezia eta gizarte-bazterketa tasa altuengatik, behar baita ezinbestean ekintza integral bat epe labur edo ertainera. Proposamena zehazten da txosten honen 25. orrialdean aipatzen diren auzune eta udalerrietariko batzuetarako.

- M. Scriven-ek esaten zuen: "Hobetzeko xedez, ebaluatu beharra". Hezkuntza- zein gizarte-esparruan, martxan jarriko diren politika eta estrategiak ebaluatu egin beharko dira errealitate eta eraginkortasunari egokitu izana egiaztatze aldera. Hortaz, proposatzen da ebaluatzea erakundeek eskola-absentismoa kentze aldera martxan jarritako politika, estrategia eta esku-hartzeak.

8. ESKER ONAK

Hobekuntzako osagai asko aurkitzen diren arren –horiek jaso dira txostenean zehar eta eskola absentismoko arazoa ez da oroz konpondu–, esan beharra dago segimenduko batzordeak Programa aplikatzeko lau ikasturteotan zehar

aukera izan du ahalegin asko ikusteko profesionalek eta Erakundeek gauzatuak praktikan jartzeko unean. Azpimarratu behar da bereziki absentismoa eta deseskolatzea aurkitzeko zereginetan gauzatu den lan handia, jasotako informazioa erabili izana, arazoari era sektorialean heltzeko ekimenak martxan jartzea; ekimenok "haur eta nerabeen interes gorena" dute esku hartzeko ardatz. Halaber, nabarmentzen dira emandako urrats garrantzitsuak sartuta dauden Erakunde eta profesionalen koordinazioetan..

Hementxetik bihoa gure esker ona.

Bilbon, 2010eko otsailaren 3an

SEGIMENDUKO BATZORDEA

Hezkuntza Konpentsatzaileko Partzuergoa

- Mikel Ubillos

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila:

- Ana Alonso
- Inmaculada Cereceda
- Almudena Gabiola

Bizkaiko Foru Aldudia

- Alazne Madinabeitia
- Nuria Pajares

EUDEL

- Dorleta Goiburu – Ainara Bergaretxe
- Manuela Gónzalez
- Iñaki Iglesias – Elvira Etxebarria
- Javier Ruiz – Miren San Martín
-

ERANSKINAK

I ERANSKINA

Nortzuen iritziak jaso diren:

- **Ikastetxeetako zuzendaritza taldeak**
- **OGZ eta beste Udal Zerbitzu batzuk**
- **BFAko Umeen Zerbitzua**

ZUZENDARITZA TALDEEN IRITZIA
IKASLE ABSENTISTEN PROFILA

Jarraian datoz aldagai batzuk ikasle absentisten profila identifikatzen laguntzen digutenak ikastetxean. Aldagaiok lortu dira gaiari buruz egindako hainbat ikerketa eta azterketaren ondorioak oinarri hartuta, eta baita arlo horretan lanean diharduzuenok eskainitako esperiencia zuzenari esker ere.
Aurrekoa ez da batere oztopo zera egiteko: baldin balego beste aldagairen bat zerrendan islatzen ez dena, eta zuen iritziz ikasleak edo zuen ikastetxeko ikasle jakinen bat hobeki identifikatzen dituena, hori ere sartu dezazuen horretarako gordea dagoen gunean.
Eskatzen dizuegu seinalatzea haietarik zeintzuk uste duzuen datozen bat zuen ikasleen egoerarekin (kuantifikatu zenbat ikasle dauden haietan. Kuantifikazio horrek absentismoa hobeki dimentsionatzen ere lagunduko digu). Aldagai bakoitzean, laukien azpian duzue gune bat egoki deritzezuen ohar guztiak egite aldera, eta baita dokumentuaren amaieran ere.

PROFILA IDENTIFIKATZEN LAGUNDU DIEZAGUKETEN ALDAGAIAK

ABSENTISTA GUZTIEN KOP. ………………………………….. IKASTETXEAN.

1.- GENEROA

MUTIKOA	NESKA
KOP.	KOP.

2.- NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA ?

HAUR H.	LEHEN H.	DBH	EZ DAKITE
KOP.	KOP.	KOP.	

3.- MAILA AKADEMIKOA

DAUKAN MAILA AKADEMIKOA DAGOKIO MATRIKULATUA DAGOEN MAILARI	MAILA APAL SAMARRAGOA DA DAGOEN MAILA BAINO
KOP.	KOP.

4.- GIZARTE-INTEGRAZIOA TALDEAN

GELA-TALDEAREN KIDE DA (ONARTZEN DUTE, EZ	EZ DA EZARRI HARREMANIK

DATORRENEAN HAREN FALTA IGARTZEN DUTE…)	DAGOKION TALDEAREKIN
KOP.	KOP.

5.- FAMILIA EGOERA

FAMILIAK EZ DU AURKEZTEN BATERE ARAZO ESPEZIFIKORIK	HAINBAT FAMILIA ARAZO	ERAKUNDE BATEN BABESEAN DAGO
KOP.	KOP.	

6.- GIZARTE-GIROA JATORRIZKO HERRIAN

EZ DA EZER AIPATU BEHAR ESPARRU HONETAN	GIZARTE-TALDE BAZTERTU BATZUEI DAGOKIE	EAE-N SARTU BERRIA
KOP.	KOP.	KOP.

7.- PORTAERA SOZIALA

PORTAERA NORMALDUA IKASTETXEAREN BARRUAN ETA KANPOAN	HAINBAT PORTAERA DESDOITU	HAUSTE LARRIAK
KOP.	KOP.	KOP.

8.- EZAUGARRI PERTSONALAK

	GABEZIAK IKUSGAI	
	BAI	**EZ**
	KOP.	KOP.
AUTOESTIMA		
GIZARTE- ETA KOMUNNIKAZIO-ABILEZIAK		
LIDERGOA		
IKASTEKO MOTIBAZIOA		
TALDEKO, GELAKO… KIDE IZATEAREN SENTIMENDUA …		
OSASUNA ZAINTZEN DU		
…		

9. OHAR OROKORRAK

MILA ESKER ZUEN LAGUNTZAGATIK

UDAL ZERBITZUEN IRITZIA
IKASLE ABSENTISTEN PROFILA

Jarraian datoz aldagai batzuk lagun absentisten profila identifikatzen laguntzen digutenak udalerrian. Aldagaiok lortu dira gaiari buruz egindako hainbat ikerketa eta azterketaren ondorioak oinarri hartuta, eta baita arlo horretan lanean diharduzuenok eskainitako esperiencia zuzenari esker ere.
Aurrekoa ez da batere oztopo zera egiteko: baldin balego beste aldagairen bat zerrendan islatzen ez dena, eta zuen iritziz zuen zerbitzuko absentista jakinen bat hobeki identifikatzen dituena, hori ere sartu dezazuen horretarako gordea dagoen gunean.
Eskatzen dizuegu seinalatzea haietarik zeintzuk uste duzuen datozen bat zuen lagun absentisten egoerarekin (Haietan dauden lagunen portzentajearen hurbilketa bat seinalatuz. Estimazio horrek absentismoa hobeki dimentsionatzen ere lagunduko digu).

1.- GENEROA

MUTIKOA	NESKA
%	%

2.- NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA ?

HAUR H.	LEHEN H.	BIGARREN H.
%	%	%

3.- GIZARTE-INTEGRAZIOA TALDEAN

BERDINEN TALDEAREN PARTE DA	EZ DA EZARRI BATERE HARREMANIK TALDEAREKIN
%	%

4.- FAMILIA EGOERA

FAMILIAK EZ DU AURKEZTEN ARAZO ESPEZIFIKORIK BATERE	FAMILIAK AURKEZTEN DU ARAZO ESPEZIFIKOREN BAT
%	%

5.- GIZARTE-GIROA JATORRIZKO HERRIAN

EZ DA EZER AIPATU BEHAR ESPARRU HONETAN	GIZARTE-TALDE BAZTERTU BATZUEI DAGOKIE	EAE-N SARTU BERRIA
%	%	%

6.- PORTAERA SOZIALA

PORTERA SOZAL NORMALDUA	HAINBAT PORTAERA DESDOITU	HAUSTE LARRIAK
%	%	%

7.- EZAUGARRI PERTSONALAK

	ITXARON DAITEKEEN %	GABEZIAK %
AUTOESTIMA		
GIZARTE-ABILEZIAK		
LIDERGOA		
IKASTEKO MOTIBAZIOA		
TALDEKO KIDE IZATEAREN SENTIMENDUA		

8.- OHARRAK

FORU ALDUNDIAREN GIZARTE-EKINTZA SAILEKO UMEEN ZERBITZUAREN IRITZIA IKASLE ABSENTISTEN PROFILA

Jarraian datoz aldagai batzuk zuen zerbitzuan laguntzen diezuen haur eta nerabeen profila identifikatzen laguntzen digutenak. Aldagaiok lortu dira gaiari buruz egindako hainbat ikerketa eta azterketaren ondorioak oinarri hartuta, eta baita arlo horretan lanean diharduzuenok eskainitako esperiencia zuzenari esker ere.

Aurrekoa ez da batere oztopo zera egiteko: baldin balego beste aldagairen bat zerrendan islatzen ez dena, eta zuen iritziz adingabe absentistak hobeki identifikatzen dituena, hori ere sartu dezazuen horretarako gordea dagoen gunean.

Eskatzen dizuegu seinalatzea haietarik zeintzuk uste duzuen datozen bat adingabe absentisten egoerarekin (kuantifikatu zenbat lagun identifikatzen diren haietan. Kuantifikazio horrek absentismoa hobeki dimentsionatzen ere lagunduko digu). Aldagai bakoitzean, laukien azpian duzue gune bat egoki deritzezuen ohar guztiak egite aldera, eta baita dokumentuaren amaieran ere.

PROFILA IDENTIFIKATZEN LAGUNDU DIEZAGUKETEN ALDAGAIAK

ZUEN ZERBITZUAN ABSENTISMO ARAZOENGATIK ARTATUTAKO KASUEN KOP.:

1.- GENEROA

MUTIKOA	NESKA
KOP.	KOP.

2.- NOIZ HASI ZEN PORTAERA ABSENTISTA ?

HAUR H.	LEHEN H.	DBH	EZ DAKITE
KOP.	KOP.	KOP.	

3.- GIZARTE-INTEGRAZIOA TALDEAN

GELA-TALDEAREN KIDE DA (ONARTZEN DUTE, EZ DATORRENEAN HAREN FALTA IGARTZEN DUTE…)	EZ DA EZARRI HARREMANIK DAGOKION TALDEAREKIN
KOP.	KOP.

4.- FAMILIA EGOERA

FAMILIAK EZ DU AURKEZTEN BATERE ARAZO ESPEZIFIKORIK	HAINBAT FAMILIA ARAZO	ERAKUNDE BATEN BABESEAN DAGO
KOP.	KOP.	

5.- GIZARTE-GIROA JATORRIZKO HERRIAN

EZ DA EZER AIPATU BEHAR ESPARRU	GIZARTE-TALDE BAZTERTU	EAE-N SARTU BERRIA

HONETAN	BATZUEI DAGOKIE	
KOP.	KOP.	KOP.

6.- PORTAERA SOZIALA

PORTAERA NORMALDUA IKASTETXEAREN BARRUAN ETA KANPOAN	HAINBAT PORTAERA DESDOITU	HAUSTE LARRIAK
KOP.	KOP.	KOP.

7.- EZAUGARRI PERTSONALAK

	GABEZIAK IKUSGAI	
	BAI	**EZ**
	KOP.	KOP.
AUTOESTIMA		
GIZARTE- ETA KOMUNNIKAZIO-ABILEZIAK		
LIDERGOA		
IKASTEKO MOTIBAZIOA		
TALDEKO, GELAKO… KIDE IZATEAREN SENTIMENDUA …		
OSASUNA ZAINTZEN DU		
…		

9. OHAR OROKORRAK

MILA ESKER ZUEN LAGUNTZAGATIK